

Leeswijzer van deze voorbeeld subsidieaanvraag bij gemeenten:

De teksten in het zwart kunnen één op één worden overgenomen. Op de plekken waar geel gearceerde teksten staan, is het noodzakelijk om relevante namen, aantallen en teksten op te nemen.

Voorbeeld subsidie-aanvraag

DemenTalent

Echt anders omgaan met de medemens met dementie

Kern van DemenTalent is het (weer) actief krijgen van mensen met dementie in de samenleving, in een rol als vrijwilliger.

Deelnemers aan lopende DemenTalent-projecten geven aan dat met name het nuttig en betekenisvol zijn, hun belangrijkste motivatie is om mee te doen.

Zij ervaren dat zij minder afhankelijk zijn van anderen.

Wetenschappelijk onderzoek toont aan: 'Vrijwilligerswerk bij dementie is een 'gouden greep'.

DemenTalent is een dragend project voor anders denken en handelen richting een dementievriendelijke en dementie-inclusieve samenleving.

Hier logo's van organisaties die hun naam aan DemenTalent project willen verbinden. Het logo van DAZ, het landelijk kenniscentrum DemenTalent, kan in overleg ook worden toegevoegd.

Inleiding

In de gemeente (**naam invullen**) wonen volgens cijfers van Alzheimer Nederland ongeveer (**aantal invullen**) mensen met dementie. Ongeveer driekwart hiervan woont thuis en de rest in woonzorgcentra/verpleeghuizen. Uiteraard zijn er al diverse voorzieningen voor mensen met dementie in onze gemeente.

Toch willen we hier graag iets aan toevoegen: DemenTalent. DemenTalent gaat over het stimuleren van vrijwilligerswerk door mensen met dementie zelf.

Waar andere dementievoorzieningen vaak gaan over het ondersteunen van mensen met dementie, het regelen van zorg en welzijnswerk, gaat het bij DemenTalent in de kern over emancipatie & inclusie van de medemens met dementie. Echt zorgen dat zij mee blijven doen in de samenleving; hun mogelijkheden centraal stellen, in plaats van hun beperkingen.

In buurten/wijken/dorpen/gemeenten waar al DemenTalent-projecten draaien, blijkt dat DemenTalent vaak een verbindend project is tussen diverse voorzieningen voor ouderen/mensen met dementie; Niet of/of, maar en/en.

Uit diverse (wetenschappelijke) onderzoeken blijkt een enorme toegevoegde waarde voor de mensen met dementie zelf, alsmede voor hun sociale netwerken. Ook blijkt DemenTalent kosteneffectief te zijn.

DemenTalent is een schoolvoorbeeld van 'Positieve gezondheid'. DemenTalent past ook prima bij de landelijke programma's GALA, IZA en WOZO. Dankzij DemenTalent kunnen mensen met dementie (mede) een antwoord zijn op diverse maatschappelijk vraagstukken, zoals de tekorten aan vrijwilligers bij vele maatschappelijke organisaties en de personeelstekorten op de arbeidsmarkt.

Vanwege bovenstaande punten willen wij ook in (**naam gemeente**) starten met DemenTalent. Er is een initiatiefgroep ontstaan waar de eerste ideeën zijn uitgewisseld. Ook hebben diverse organisaties aangegeven hun naam te willen verbinden aan DemenTalent. Hun logo's staan op de voorkant. In deze subsidieaanvraag geven wij aan hoe wij DemenTalent voor ons zien. Wij hopen dat de gemeente DemenTalent wil gaan financieren.

Deze subsidieaanvraag is als volgt opgebouwd:

1. Wat is DemenTalent?
2. Wat willen we in (**naam gemeente**)?
3. Waarom zou de gemeente subsidie verstrekken?
4. Begroting, gevraagde subsidie

Wij hopen van harte dat de Gemeente dit burgerinitiatief wil ondersteunen en deze subsidieaanvraag honoreert. Uiteraard lichten wij desgewenst één en ander graag toe in een persoonlijk gesprek.

Namens de initiatiefgroep,

(**naam invullen**)

1. Wat is DemenTalent?

In 2012 startte het eerste DemenTalent-project. Initiatiefnemers, waren Daphne Mensink, toenmalig coördinator dagbesteding bij Zorggroep Apeldoorn en Leen Sneeuw & Joop Papare, die beiden op dat moment al enkele jaren daarvoor de diagnose Alzheimer hadden gekregen. Met zijn drieën constateerden zij dat voor een grote groep mensen met dementie, waaronder mannen en 'jongeren', het aanbod van dagbesteding totaal niet aansloot bij de behoefte/wensen van deze mensen met dementie. Omdat Leen op dat moment nog voetbalscheidsrechter bij de amateurs was, ontstond het idee: kunnen wij mensen met dementie niet verleiden om vrijwilligerswerk te gaan doen?

Veel gesprekken en een half jaar later startte DemenTalent op Radio Kootwijk. Mensen met dementie werden uitgedaagd om voor Staatsbosbeheer vrijwilliger te worden. Qua werkzaamheden ging het grofweg over 4 soorten werk: onderhoud van hei en bossen, opknappen en onderhoud van 'De Kathedraal' (het mooie oude op dat moment verpauperde gebouw op Radio Kootwijk), onderhoud van gebouwen, technische voorzieningen zoals brandkranen, catering en logistiek rond evenementen. Vrij snel waren tientallen mensen met dementie twee dagen in de week actief. Met de boswachters als 'opdrachtgever' en twee beroepsmatige coördinatoren voor alle organisatorische zaken. Het begeleiden van het werk wordt niet door professionals gedaan: dat doen de mensen met dementie onderling, zij begeleiden elkaar. Daar zat ook het meest essentiële verschil met traditionele dagbesteding/dagopvang. Mensen met dementie werden weer dienstbaar voor anderen en voor de maatschappij.

Het project in Apeldoorn draait nog steeds. Het project won in 2014 de Efid-Award, een prestigieuze Europese prijs, als beste Europese vernieuwende initiatief in de dementiezorg.

Het project in Apeldoorn heeft zich doorontwikkeld. Naast de groepsgewijze werkzaamheden in met name de natuur op Radio Kootwijk, zijn er ook de nodige deelnemers die op individuele basis of in 2- en 3-tallen vrijwilligerswerk doen elders in Apeldoorn en omgeving. Bijvoorbeeld bij particuliere tuinen, op scholen.

Steeds meer projecten

Tussen 2013 en 2019 zijn er tientallen nieuwe DemenTalent-projecten gestart. Impuls hiervoor was o.a. de overstap van Daphne Mensink naar zorginnovatiebureau DAZ, dat zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld tot het landelijk kenniscentrum DemenTalent. Bij deze projecten zitten hele succesvolle, maar ook minder succesvolle. Steeds beter ontstaat er zicht op de faal- en succesfactoren voor DemenTalent. Deze kennis en ervaring wordt rondom de start van nieuwe projecten ingebracht door DAZ, in haar rol van 'kwartiermaker'. Hierdoor hoeft niet keer op keer het wiel te worden uitgevonden. Tijdens de Corona-lockdowns kwamen de meeste DemenTalent-projecten helemaal stil te liggen. Een deel hiervan heeft na de lockdowns een herstart gehad. Ook zijn er na de lockdowns, weer veel nieuwe projecten gestart.

Geen van de projecten is hetzelfde. Overal wordt aangesloten bij lokale andere projecten, of wordt juist het onderscheid daarmee benadrukt. Lokaal maatwerk. DemenTalent is niet het ei van Columbus voor goede dementiezorg, maar een prima onderdeel van een totaal aanbod aan voorzieningen en diensten voor mensen met dementie en hun sociale netwerk.

Verreweg de meeste DemenTalent-projecten zijn buurt- en wijkgebonden projecten. Mensen met dementie die vrijwilligerswerk doen op loop- of fietsafstand van hun woonlocatie. De meeste deelnemers doen hun vrijwilligerswerk in hun eentje bij maatschappelijke organisaties. Vaak zijn 'gewone' andere vrijwilligers daar hun collega's. Soms zien wij ook twee of drie mensen met dementie samen vrijwilligerswerk doen op dezelfde plek. Goed zoeken naar talenten van mensen met dementie, zodat zij zo zelfstandig mogelijk hun vrijwilligerswerk doen, blijkt een belangrijke

sleutel tot succes. Slechts op een enkele plaats in Nederland, zoals Radio Kootwijk, is er een complete groep mensen met dementie samen het vrijwilligerswerk doet.

Overzien we alle projecten, dan zien we dat mensen met dementie op vele plekken in de samenleving als vrijwilliger actief zijn, zoals:

➤ Scholen	➤ Staatsbosbeheer	➤ Winkels
➤ Sportverenigingen	➤ Natuurclubs	➤ Kinderopvang
➤ Scouting	➤ Taalcafé's	➤ Tuincentra
➤ Zorginstellingen	➤ Vluchtelingenwerk	➤ Drukkerijen
➤ Buurthuizen	➤ Wijkcentra	➤ Werkplaatsen
➤ Repaircafé's	➤ Vervoersbedrijven	➤ Enz. enz
➤ Horeca	➤ Musea	

Oftewel alle plekken waar ook 'gewone' vrijwilligers actief zijn.

Deelnemers

Veel mensen die over DemenTalent horen zeggen: dat is alleen geschikt voor mensen aan het begin van het dementieproces. Dat blijkt in de praktijk maar deels te kloppen. Na diagnosestelling staat de verwerking van die klap vaak eerst centraal. Soms een proces van weken/maanden, maar vaak een proces van zelfs jaren. Mede daarom zien wij dat veel van de deelnemers vaak al enkele jaren voor de start deelname de diagnose hebben gehoord. Het merendeel van de deelnemers zit dan ook in een soort 'middenfase' van het jarenlang durende dementieproces.

Het merendeel van de deelnemers aan DemenTalent-projecten woont nog thuis. Toch zijn er ook al de nodige deelnemers aan DemenTalent-projecten die vanuit een woonzorgcentrum/verpleeghuis naar hun vrijwilligerswerk gaan. Ook dan hebben mensen met dementie immers – naast een groeiend aantal beperkingen – ook nog functionerende talenten. Op enkele plekken in Nederland zijn zelfs DemenTalent-projecten in voorbereiding, specifiek voor mensen die in een verpleeghuis wonen.

Mensen met dementie hebben meestal als gevolg van hun ziekte te maken met faalangst en initiatiefloosheid. Ook achterdocht en wantrouwen komen regelmatig voor. De afgelopen jaren zijn methodieken ontwikkeld om hiermee om te gaan in het activatieproces naar vrijwilligerswerk. Deze ervaringen en het toepassen van de nieuwe methodieken komen onder andere aan bod tijdens het 'kwartiermaken'.

Opvallend is dat veel deelnemers aan DemenTalent-projecten in de eerste maanden na hun deelname er fors op vooruit gaan in hun functioneren. Dat vertaalt zich in citaten van bijvoorbeeld partners als *"ik heb mij man weer terug gekregen"*. Veel deelnemers worden ook op andere plekken weer actiever; zoals thuis. Het doorbreken van faalangst en initiatiefloosheid, werken aan zelfvertrouwen en het weer uitoefenen en trainen van vaardigheden zijn factoren die hierbij een rol spelen.

Lange deelnameduur

Inmiddels is er ruim 10 jaar ervaring met DemenTalent. Waar wij zien dat in reguliere dagbesteding, zorgboerderijen en andere plekken voor collectieve dagbesteding, deelnemers vaak maximaal één tot twee jaar actief blijven, blijft een aanzienlijk deel van de deelnemers aan de langer lopende DemenTalent-projecten vijf tot zes jaar actief!

De verwachting is dat dit te maken heeft met de volgende factoren:

1. Deelnemers aan DemenTalent-projecten bewegen (ongemerkt) veel. Bewegen is zo ongeveer het beste dat er is voor laten het functioneren van de aangetaste hersenen.
2. Deelnemers voelen zich nuttig, in plaats van 'afgeschreven' of 'bezig gehouden'. Dit heeft grote invloed op hun motivatie en de acceptatie van hun ziekte.

3. Mensen met dementie hebben lerend vermogen. Door hun vrijwilligerswerk wordt dit lerend vermogen geactiveerd; wordt er ingespeeld op de plasticiteit en elasticiteit van de hersenen.

Wetenschappelijk onderzoek

Tussen 2015 en 2018 is door Prof. Dr. Rose-Marie Dröes van het Amsterdam UMC en haar team onderzoek gedaan naar DemenTalent. Dit vond plaats in het kader van het grote onderzoeksproject "Ontmoetingscentra3.0". Conclusies op hoofdlijnen:

- Mensen met dementie: minder neuropsychiatrische symptomen (angst, apathie, depressie, agitatie).
- Mantelzorgers: voelen zich emotioneel veel minder belast vergeleken met andere vormen van dagbesteding.
- DemenTalent is een kosteneffectieve interventie

Rose-Marie Dröes op basis van haar onderzoek: *"Vrijwilligerswerk voor mensen met dementie blijkt gouden greep"*. Het persbericht en meer documenten over haar onderzoek zijn downloadbaar op www.dementalent.nl.

Prof. Dr. Erik Scherder is ook betrokken bij veel onderzoeken naar de omgang met dementie. Erik Scherder is ook sinds 2013 lid van het Comité van Aanbeveling van DemenTalent. In het Tv-programma 'Niet zonder ons' dat begin 2019 op NPO1 werd uitgezonden, werden onder andere drie deelnemers aan DemenTalent gevolgd en in beeld gebracht. In dit Tv-programma deed Scherder onder andere de volgende uitspraken:

"Witte hersenstof is nodig om signalen van het ene hersengebied naar het andere door te geven. Deze witte hersenstof is zeer afhankelijk van doorbloeding. Door lichamelijk en geestelijk actief te zijn wordt doorbloeding verbeterd. Actief zijn zorgt voor betere doorbloeding. Actie is dus precies wat je nodig hebt. De combinatie van cognitieve en lichamelijk inspanning is ideaal. Uitdagingen op maat zijn goed voor mensen met dementie."

"Thuis zitten als 'verloren groep' stuit mij al jaren tegen de borst; wat jammer dat dat zo is. Een doel in het leven hebben, een bijdrage leveren aan de maatschappij is enorm belangrijk. Veel mensen met dementie en andere hersenaandoeningen kunnen dat ook".

Roel Piepenbrink, tutor bij de Open Universiteit, heeft promotieonderzoek gedaan bij de Open Universiteit naar de organisatie van DemenTalent.

Bij meerdere lokale DemenTalent-projecten doen HBO-studenten onderzoek op specifieke invalshoeken. In opdracht van de Gemeente Rotterdam is januari 2023 een onderzoek gestart door een promovendus Sociale Geografie naar DemenTalent.

Nationale dementie-strategie

Mede gebaseerd op bovenstaande onderzoeksresultaten heeft het ministerie van VWS DemenTalent opgenomen in de Nationale Dementiestrategie 2021-2030. Hierin staat onder het kopje 'mensen met dementie doen mee': "Hiervoor gaan wij inzetten op: - Het bieden van mogelijkheden voor mensen

met dementie om bijvoorbeeld vrijwilligerswerk te doen, zoals in Dementalent-projecten, en om gebruik te maken van ontmoetingscentra voor mensen met dementie en hun mantelzorgers.” (Vooralsnog) komen er geen middelen vanuit VWS beschikbaar om DemenTalent-projecten te financieren, omdat men vindt dat dit door her-allocatie van reguliere middelen gefinancierd kan worden. Deze Dementiestrategie is in november 2020 in de Tweede Kamer vastgesteld.

Doorbraakproject Dementievriendelijke samenleving

De Nederlandse dementiezorg maakt veel ontwikkelingen door. Minder aandacht voor ‘zorg’ meer aandacht voor ‘welzijn, geluk en activering’. De arbeidsmarkt zet de Nederlandse dementiezorg onder druk, net als de zware belasting van mantelzorgers van mensen met dementie. DemenTalent heeft op al deze aspecten effect. Steeds vaker wordt DemenTalent gezien als mede-dragend en doorbraakproject voor anders omgaan met dementie in de maatschappij.

Voor met name familieleden en professionals betekent DemenTalent echt anders denken en handelen. Bij ieder nieuw project zeggen direct betrokkenen na een jaar ervaring: “de cultuurverandering is groter dan wij aanvankelijk dachten”. Mede daarom is de training ‘*DemenTalent, anders denken en handelen*’ ontwikkeld en standaard onderdeel van de start van ieder nieuw project.

De naam DemenTalent is door mensen met dementie zelf bedacht. Juist omdat zij willen dat de beeldvorming rond dementie verandert. Zij geven aan zich te vaak ‘afgeschreven’, ‘betutteld’ en ‘tekortgedaan’ te voelen. Juist laten zien wat je nog wel kan is zo belangrijk voor de beeldvorming: mensen met dementie hebben nog talenten. Beeldvorming, taboe doorbreken is belangrijk. Op diverse plaatsen in Nederland is discussie geweest of het woord ‘dement’ wel in de projectnaam moet, omdat er anders moeizamer deelnemers komen. Enkele projecten hebben andere projectnamen dan DemenTalent gebruikt. Hier bleek de werving van deelnemers zeker niet makkelijker te verlopen, vaak eerder moeizamer ....

Kleine projecten, rond de 15 deelnemers

DemenTalent-projecten zijn bewust kleine projecten, met rond de 15 deelnemers. Hierdoor kan de projectleider met dementie (DemenTalent is geen project VOOR mensen met dementie, maar een project VAN mensen met dementie) het eigen project blijven overzien. Maar net zo belangrijk, in een klein project waar betrokkenen elkaar persoonlijk kennen, wordt meer bereikt in de culturomslag naar daadwerkelijk anders denken en handelen.

Vanwege het veranderen van de cultuur in de omgang met dementie, is het goed om na te denken hoe op gemeentelijk niveau zoveel mogelijk impact bereikt wordt. Om die reden is het van belang vanaf het begin na te denken over verspreiding van DemenTalent-projecten over de hele gemeente. In grotere gemeenten is vaak een potentieel van tientallen kleine buurt en themagebonden projecten, die gezamenlijk bijdragen aan een andere omgang met mensen met dementie en hun sociale netwerken.

Overige geleerde lessen

- Als mensen met dementie het gevoel hebben dat zij tijdens hun vrijwilligerswerk te veel ‘aan het handje’ gehouden worden, zij stoppen met deelnemen.
- Als het vrijwilligerswerk te moeilijk of juist te makkelijk is, gaan mensen met dementie niet deelnemen, of stoppen zij na korte tijd alweer. Maatwerk is noodzakelijk.
- Echt omdenken en omhandelen noodzaak is. Een aanzienlijk deel van de zorgprofessionals en familieleden kijken vooral naar tekortkomingen van mensen met dementie...
- Een beperkt aantal deelnemers komt via professionals/verwijzers. Het merendeel van de deelnemers komt via andere mensen met dementie; ‘zwaan-kleef-aan’.

- Ook mensen met verder gevorderde dementie kunnen vrijwilligerswerk doen. Een snel groeiend aantal deelnemers woont al in woonzorgcentrum/verpleeghuis.
- Veel deelnemers doen vrijwilligerswerk dat in het verlengde ligt van oude banen/hobby's, maar ook een aanzienlijk deel van de deelnemers dingen doet die zij nooit eerder hebben gedaan. (Achtergrond: men is al tegen eigen tekortkomingen aangelopen bij hobby's e.d., waardoor hogere drempel is ontstaan.)
- Bijna iedereen met dementie heeft te maken met faalangst en initiatiefloosheid en het overwinnen daarvan is een proces dat niet onderschat moet worden.

Organisatie

Zoals al eerder geschetst, zijn er in Nederland succesvolle en minder succesvolle DemenTalent-projecten. De wijze waarop DemenTalent georganiseerd wordt blijkt een belangrijke succesfactor. Belangrijke succesfactoren zijn:

1. Eén of twee personen met dementie voelen zich 'projecteigenaar'. Zij hebben vanaf het begin een trekkende rol. DemenTalent is een project VAN mensen met dementie.
2. Enkele (gezonde) vrijwilligers verbinden zich actief aan een DemenTalent-project. Bijvoorbeeld als talent-ontdek-vrijwilliger. Dit betekent dat deze vrijwilligers per persoon met dementie die wil meedoen, 6 tot 12 uur besteden aan het ontdekken van talenten. Deze tijdsinvestering is verdeeld over een aantal weken. Vernieuwende methodieken zijn ontwikkeld.
3. De meeste deelnemers aan projecten melden zich aan omdat zij van andere mensen met dementie en/of hun familieleden horen dat DemenTalent zo leuk is en zoveel toegevoegde waarde heeft. Dit vraagt zeer regelmatige communicatie, met name in de vorm van 'storytelling'. Vrijwilligers kunnen in deze communicatieprocessen een belangrijke rol vervullen.
4. Een professionele projectleider is onontbeerlijk, met name voor organisatorische taken. Zowel uit het eerder aangehaalde promotieonderzoek van Piepenbrink als uit het onderzoek van Dröes, blijkt dat per project van rond de 15 deelnemers een professioneel projectleider nodig is, die gemiddeld 1 dag per week beschikbaar heeft. Regelmatig wordt in de startperiode gekozen voor meer uren, om alles op de rails te zetten. Steeds vaker leidt één projectleider meerdere projecten, waardoor het projectleiderschap de 'hoofdtak' wordt.

Op de uitgebreide website www.dementalent.nl staat nog veel meer informatie over DemenTalent.

2. Wat willen we (naam gemeente)

In de initiatiefgroep en met betrokken organisaties hebben wij uitvoerig besproken op welke manier wij een start zouden willen maken met DemenTalent.

Het landelijk kenniscentrum DemenTalent gaat er vanuit dat over 10 jaar ongeveer 20% van alle mensen met dementie vrijwilliger is. Voor onze gemeente zou dat betekenen dat (aantal invoeren) mensen met dementie vrijwilliger worden. Als we kijken naar de aanbeveling dat per project in de regel maximaal 15-20 mensen met dementie deelnemen, zodat deelnemers hun eigen project kunnen overzien en de cultuuromslag optimaal vorm gegeven kan worden, dan is er een potentieel voor veel verschillende projecten.

Wij willen graag overzichtelijk beginnen met DemenTalent. Om ervaring op te doen, maar ook om met elkaar te ontdekken welke randvoorwaarden in onze gemeente op welke manier het beste ingeregeld kunnen worden. Daarom willen wij in de komende 2 jaar realiseren dat: (hier een tekst opnemen over beoogd aantal deelnemers in 2 jaar en/of aantal projecten).

Graag geven wij een toelichting op bovenstaande:

Hier per beoogd project een alinea opnemen: welke buurt/wijk/dorp en waarom?

En/of andersoortig project:

Op de website van DemenTalent staat een overzicht met een toelichting op verschillende soorten projecten:

- Wijk en buurtgebonden
- Thema-projecten
- Meer bedrijfsmatige projecten
- Projecten gekoppeld aan Odensehuis, ontmoetingscentrum/zorgboerderij
- Projecten voor bewoners verpleeghuizen/woonzorgcentra

Uiteraard is een combi van projecten ook mogelijk. Heb hierover binnen de initiatiefgroep overleg en maak duidelijke keuzes!

Er kan ook gekozen worden om hier een globale tekst op te nemen en alleen beoogd aantal deelnemers op te nemen, om juist al werkende weg te kunnen gaan ontwikkelen).

Dit sluit mooi aan bij de volgende gemeentelijke en regionale ontwikkelingen/projecten:

Hier een toelichtende tekst opnemen.

Qua organisatievorm maken wij graag gebruik van ervaringen elders. Rond DemenTalent komt er een projectgroep, waarin vertegenwoordiger van genoemde organisaties zitting hebben. Hierbij zal (naam organisatie opnemen) als 'penvoerder' functioneren. Dit betekent dat deze organisatie contractpartner van de gemeente wordt en werkgever van de professionele projectleider.

Periodiek zal verslag gedaan worden over de stappen die gezet zijn en ontwikkelingen die plaats vinden. Wij stellen het zeer op prijs als aan de hand van deze verslaglegging ook periodiek overleg met de Gemeente plaats zal vinden.

3. Waarom vragen we juist bij de Gemeente om subsidie?

Er zijn vele redenen om voor DemenTalent subsidie aan te vragen bij de gemeente:

1. DemenTalent kan gezien worden als een individuele vorm van dagbesteding. Gemeenten zijn vanuit de WMO primair verantwoordelijk voor de organisatie en financiering van dagbesteding.
2. De gemeente is de spin in het web van de inclusieve samenleving. Ook voor mensen met dementie.
3. DemenTalent raakt vele beleidsmatige invalshoeken van het sociaal domein: samenredzaamheid in de samenleving, functioneren verenigingsleven, functioneren lokale arbeidsmarkt, vrijwilligersbeleid, ondersteuning mantelzorgers, participatie.

Voor gemeenten zijn er ook 'inverdieneffecten'. Door de verdubbeling van het aantal mensen met dementie dreigt ook een verdubbeling van de kosten die gemeenten maken ten behoeve van mensen met dementie. Bijvoorbeeld rond individuele voorzieningen (huishoudelijke hulp, hulpmiddelen e.d.) en rond collectieve dagbesteding. Op basis van eerste onderzoeksresultaten elders is de verwachting dat deze groei dankzij DemenTalent afgevlakt kan worden. Graag komen wij met de gemeente in gesprek over monitoring van dergelijke inverdieneffecten, waarbij wel bewaakt moet worden dat niet teveel administratieve lastendruk ontstaat.

Een ander type 'inverdieneffecten' kan gerealiseerd worden doordat mensen met dementie ook voor/binnen de gemeente vrijwilliger worden. Bijvoorbeeld bij de gemeentelijke groenvoorziening of in de catering in het gemeentehuis.

In discussie over subsidieaanvragen wordt door gemeenten soms verwezen naar 'goede doelen stichtingen'. De afgelopen 10 jaar zijn vanuit Oranjefonds, Fons NutsOhra, Fonds Sluyterman van Loo en anderen subsidies verstrekt rond de ontwikkeling van DemenTalent. Inmiddels hebben al dit soort stichtingen aangegeven dat zij subsidiering door hen niet meer relevant vinden, omdat de toegevoegde waarde voldoende bewezen is en dus reguliere financiering voor de hand liggender is.

Een ander thema dat vaak rond subsidieaanvragen bij gemeenten speelt is: een deel van de financiële opbrengsten van DemenTalent wordt gerealiseerd in de Wet Langdurige Zorg (WLZ), met name door uitstel/afstel van inhuizing in woonzorgcentra/verpleeghuizen. Op zich klopt dit, al is het lastig om op persoonsniveau aan te geven hoeveel dat is. Wij vragen subsidie aan voor twee jaar. In de komende jaren worden lokale en regionale afspraken gemaakt over het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorg Akkoord (IZA). Wij kunnen ons voorstellen dat in het kader van dergelijke afspraken ook gesproken wordt over mede-financiering van de kosten van DemenTalent uit andere geldstromen dan de gemeentelijke. Vanwege het raakvlak met de vele gemeentelijke kerntaken, hopen wij dat de gemeente vooralsnog DemenTalent in zijn geheel gaat financieren en tegelijkertijd achter de schermen in gesprek gaat over mede-financiering. Zo wordt de projectorganisatie van DemenTalent met deze 'stelseldiscussie' ook niet 'belast'. Uiteraard zijn de organisaties die deze subsidieaanvraag indienen wel bereid een bijdrage te leveren aan deze (bestuurlijke) discussies.

4. Begroting

Hieronder staat de begroting per project met 15-20 deelnemers. Indien voor meerdere projecten subsidie wordt aangevraagd moeten deze kosten uiteraard toenemen..

1. Kosten professionele projectleiding 832 uur voor 2 jaar á € 60,- Dit is gebaseerd op 8 uur per week), indien meer nodig lijkt, bedrag aanpassen	€ 49.920,-
2. Eenmalige kosten begeleiding cultuuromslag (o.a. coaching projectgroep/projectleiding Almede verzorgen training 'DemenTalent, anders Denken en anders doen'	- 8.000,-
3. Kosten publiciteit (folders, affiches, campagnes e.d.)	- 5.000,-
4. Facilitaire kosten (koffie, thee, zaalhuur e.d.)	- 5.000,-
5. Onvoorzien	- 2.000,-
Totaal	€ 69.920,-

Voor de eerste twee jaar is de gevraagde subsidie in totaal € 69.920,-.

In het tweede jaar van dit project, zal tussen gemeente en projectorganisatie nader overleg plaats vinden over de borging van de aanpak, de eventueel opschaling en meer duurzame financiering.